

ผลของการบำบัดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจต่อแรงจูงใจภายในตนเอง
และการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการป้องกันการกลับไปเสพซ้ำ
ของผู้ที่เป็นโรคจิตจากแอมเฟตามีน

ผู้วิจัย

1. ก้องเกียรติ อุเต็น

2. จิรภัทร ประเสริฐศักดิ์

3. วุฒิกร จันทรังษี

ความสำคัญและความเป็นมา

- ▶ สถิติการจับกุมคดียาเสพติดปีงบประมาณ 2560 มีจำนวน 192,613 คดี
- ▶ แอมเฟตามีนเป็นยาเสพติดที่มีปริมาณการถูกจับกุมมากที่สุด
- ▶ สถานการณ์ของชนิดสารเสพติดที่ใช้ในกลุ่มผู้เสพยาในเขตบริการสุขภาพที่ 3 พบตัวอย่างปัสสาวะจากผู้ต้องสงสัยว่ามีการเสพยาเสพติด สารเสพติดที่ตรวจพบมากที่สุด คือ แอมเฟตามีน คิดเป็นร้อยละ 99.15

ความสำคัญและความเป็นมา

- ▶ เป้าหมายการบำบัดรักษาที่สำคัญ คือ การช่วยให้ผู้เสพยาเสพติดที่ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดได้ลด ละ เลิกหรือไม่หวนกลับไปเสพยาเสพติดซ้ำด้วยตนเอง
- ▶ สถานการณ์ในโรงพยาบาลสวนปรุง พบว่า โรคจิตจากแอมเฟตาไมนเมื่อเข้ารับการรักษาในครั้งหลังๆ จะถูกเปลี่ยนการวินิจฉัยโรคเป็นโรคจิตเภทในปริมาณที่น่าเป็นห่วง ซึ่งในปี 2560 พบ ร้อยละ 4.51 (โรงพยาบาลสวนปรุง, 2561) และไม่มีรูปแบบการบำบัดที่เฉพาะรายโรค

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ▶ เพื่อศึกษาผลของการบำบัดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจต่อแรงจูงใจภายในตนเองและการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการป้องกันการกลับไปเสพซ้ำของผู้ที่เป็นโรคจิตจากแอมเฟตามีน

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแรงจูงใจภายในตนเองในช่วงก่อนและหลังการได้รับการบำบัดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในช่วงก่อนและหลังการได้รับการบำบัดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง
- ▶ 3. เพื่อเปรียบเทียบร้อยละของผู้กลับไปเสพซ้ำในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะติดตาม 4 สัปดาห์และ 12 สัปดาห์

รูปแบบการวิจัย

- ▶ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ชนิดสองกลุ่มวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (two group pretest-posttest design) ระยะติดตาม 4 สัปดาห์และ 12 สัปดาห์

กลุ่มตัวอย่าง

- ▶ คือ ผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคจิตจากแอมเฟตามีน หรือ F 15.5
- ▶ เพศชาย ที่เข้ารับการรักษแบบผู้ป่วยใน โรงพยาบาลสวนปรุง ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2561 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2562
- ▶ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

สิ่งทดลอง

- ▶ กลุ่มทดลอง จะได้รับการบำบัดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ ประกอบด้วย 3 ระยะ 6 กิจกรรม โดยระยะที่ 1 และระยะที่ 2 กิจกรรมที่ 1-3 จะบำบัดในช่วงที่ผู้ป่วยอยู่รักษาในโรงพยาบาล ใช้เวลาในการบำบัด 45-90 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง กิจกรรมที่ 4 จะบำบัดในวันที่ญาติมารับผู้ป่วยกลับ ใช้เวลา 45-90 นาที ในระยะที่ 3 การติดตามต่อเนื่อง 2 กิจกรรม โดยกิจกรรมที่ 5 และ 6 เป็นกิจกรรมที่โทรศัพท์ติดตาม ใช้เวลา 10-30 นาที

สิ่งควบคุม

- ▶ การดูแลตามปกติ หมายถึง กิจกรรมที่พยาบาลให้การดูแลแก่ผู้ที่เป็นโรคจิตจากแอมเฟตามีนที่เข้ารับบริการแบบผู้ป่วยในของโรงพยาบาลสวนปรุงตั้งแต่แรกรับจนกระทั่งจำหน่าย ได้แก่ การประเมินคัดกรอง การให้คำปรึกษาเรื่องสารเสพติด การให้สุขภาพจิตศึกษา การสัมภาษณ์เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ การให้จิตสังคมบำบัดแบบผู้ป่วยในแบบรายบุคคล/รายกลุ่มโดยทีมสหวิชาชีพ

เกณฑ์คัดเข้า

1. ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคจิตจากแอมเฟตามีน ที่เข้ารับการ
รักษาแบบผู้ป่วยใน โรงพยาบาลสวนปรุง
2. มีอายุระหว่าง 20 – 40 ปี
3. มีอาการทางจิตสงบ ประเมินด้วย HoNOS ในระดับ 0 หรือ 1
4. มีคะแนน MMSE ได้ค่าคะแนน ≥ 22
5. สามารถพูดและอ่านภาษาไทยเข้าใจ
6. ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย

เกณฑ์คัดออก

- ▶ มีโรคร่วมทางจิตเวช
- ▶ ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมครบตามโปรแกรมบำบัด

เกณฑ์ยุติการวิจัย

- ▶ มีอาการทางจิตระหว่างเข้าร่วมการวิจัย

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

- ▶ โดยคำนวณจากการศึกษาของสิอรุณ แหลมภู (2554) เรื่อง ผลของโปรแกรมเสริมสร้างแรงจูงใจภายในต่อแรงจูงใจและการเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ติดสารเสพติด
- ▶ ได้ sample size กลุ่มละ 46 คน
- ▶ เพื่อป้องกันตัวอย่างสูญหายระหว่างการวิจัย (drop out) จึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 20
- ▶ โดยเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 55 ราย รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 110 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

- ▶ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล
- ▶ แบบสอบถามวัดแรงจูงใจภายในของ สือรุธ แหลมภู (2554) ที่ปรับปรุงมาจากมาตรวัดแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation Inventory: IMI) ของเดซีและไรอัน (Daci & Ryan, 2008)
- ▶ แบบวัดการรับรู้สมรรถนะแห่งตน ของ Sherer และคณะ (1982) ที่ได้รับการแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดยชญาณิชฐ์ ปัญญาทอง 2544)

ผลการวิจัย

- ▶ กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างแรงจูงใจมีคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจภายในตนเอง สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิจัย

- ▶ กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างแรงจูงใจมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้สมรรถนะแห่งตน หลังทดลอง ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม
- ▶ ในระยะ 4 สัปดาห์ และ 12 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

- ▶ จำนวนของผู้เสพซ้ำ ในระยะติดตามผลการทดลอง
- ▶ ในระยะ 4 สัปดาห์ พบว่า จำนวนผู้กลับไปเสพซ้ำไม่แตกต่างกัน
- ▶ ในระยะ 12 สัปดาห์ พบว่า จำนวนผู้กลับไปเสพซ้ำมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มทดลองมีจำนวนกลับไปเสพซ้ำน้อยกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบคุณค่ะ

